

Wydanie	Data	Opis zmian	Opracował (a)	Zatwierdził (a)
1	07.01.2020	-	E. Stemerowicz	P. Górny
2	02.02.2021	Przegląd procedury, aktualizacja zmian organizacyjnych	E. Stemerowicz	P. Górny
3	27.07.2021	Dodanie załączników do procedury, zmiana sposobu numeracji	E. Stemerowicz	P. Górny
4	12.01.2022	Dodanie załączników do procedury, zmiana sposobu numeracji	E. Stemerowicz	P. Górny
5	24.11.2022	Przegląd procedury, aktualizacja zmian organizacyjnych	E. Stemerowicz	P. Górny
6	26.06.2023	Zmiany dotyczące projektu ASI – wskazanie obszarów najbardziej narażonych na poważne awarie	Ł. Górski	P. Górny
7	18.12.2023	Aktualizacja zapisów procedury, dopisanie funkcji IPPOŻ, dostosowanie do nowych wzorów i ujednolicenie numeracji	S. Gruszecka Ł. Górski	P. Górny

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	2
2. ZAKRES	2
3. TERMINOLOGIA	2
4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ	2
5. WEJŚCIA	5
6. WYJŚCIA	5
7. OPIS DZIAŁANIA	5
8. WSKAŹNIKI DO MONITOROWANIA PROCESU	9
9. DOKUMENTY POWIĄZANE	9

1. WPROWADZENIE

Celem niniejszej procedury jest ustalenie zasad identyfikowania potencjalnych zagrożeń HSEE oraz sposobu postępowania w razie ich wystąpienia.

2. ZAKRES

Procedura obowiązuje we wszystkich komórkach organizacyjnych Nemak Poland, firmach zewnętrznych i najmujących pomieszczenia i budynki na terenie zakładu.

3. TERMINOLOGIA

- **Awaria** - nie kontrolowane zdarzenie, którego skutki stwarzają zagrożenie dla człowieka, mienia lub środowiska naturalnego.
- **„Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego”** - dokument obowiązujący w zakładzie wprowadzony dyspozycją organizacyjną nr 01/2011 z dnia 3.01.2011 r. z późn. zm.
- **„Zespół Zarządzania Kryzysowego”**- organ powołany dyspozycją organizacyjną nr 6/2017 z dnia 5.05.2017 r.

Akronimy:

DZ	Dyrektor Zakładu
PDHSE	Przedstawiciel Dyrekcji ds. Systemu Zarządzania BHP i Środowiskiem
ZB	Odpowiedzialny za BHP i Ekologię,
ZO	Odpowiedzialny za Produkcję
SZŚ	System Zarządzania Środowiskowego
ZZ	Odpowiedzialna za Zakupy
ZL	Odpowiedzialny za Logistykę i zarządzanie materiałami
ZU	Odpowiedzialny za Utrzymanie Ruchu
ZP	Odpowiedzialna za Personel i Organizację
TEE	Odpowiedzialny za Energię i Infrastrukturę
CMT	Zespół Zarządzania Kryzysowego Nemak Poland
IPPOŻ	Inspektor Ochrony Przeciwożarowej

4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

4.1 Dyrektor Zakładu:

- zapewnia właściwe przygotowanie zakładu na wypadek awarii, a w przypadku jej zaistnienia, współdziałanie kierowników wydziałów / działów i specjalistów z kierującym akcją ratowniczą i udzielenie mu niezbędnej pomocy.

4.2 ZO, Kierownicy Działów/Wydziałów:

- rozpoznawanie potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa i higieny pracy, środowiskowych (aspektów środowiskowych dla warunków awaryjnych) i zapoznanie podległych pracowników z zagrożeniami, występującymi na stanowiskach pracy oraz sposobami zapobiegania i zwalczania zagrożeń.
- zapewnienie właściwej eksploatacji budynków, instalacji, maszyn i urządzeń - stosownie do zapisów w Prawie Budowlanym i Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego,
- przestrzeganie ustalonych technologii produkcji i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia,
- zapewnienie odpowiedniego przeszkolenia pracowników,

- umieszczenie kart charakterystyk substancji chemicznych w miejscu ich przechowywania lub w innym ogólnodostępnym miejscu (każdy w swoim obszarze),
- dopilnowanie utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach, budynkach i na terenie przyległym do użytkowanych obiektów,
- ewakuację osób i zabezpieczenie maszyn i urządzeń w obszarze ich kompetencji, w sytuacji zagrożenia 2° lub 3°,
- powiadomienie podległych pracowników i przebywających osób w podległym obszarze o ustaniu sytuacji awaryjnej.
- zapewnienie osobom przebywającym w podległym obszarze bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji do wyznaczonych miejsc zbiórek,
- zabezpieczenie pojemników z substancjami chemicznymi znajdującymi się na halach produkcyjnych przed uszkodzeniem,
- oznakowanie w obszarze odpowiedzialności miejsc występowania substancji niebezpiecznych,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa pożarowego oraz realizacja zadań przypisanych kierownikom komórek organizacyjnych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.
- poinformowanie PDHSE oraz innych specjalistów HSE o zaistniałej sytuacji awaryjnej przez system BHP Monitoring
- zapewnić bezpieczne przechowywanie substancji chemicznych, ograniczające ewentualne skutki w razie wystąpienia awarii (np. wanny ociekowe)

4.3 Odpowiedzialny za HSE nadzoruje:

- a) przestrzeganie wymagań ochrony przeciwpożarowej w Nemak Poland,
- b) aktualizację Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego oraz Dokumentu Zabezpieczenia przed Wybuchem
- c) konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń gaśniczych,
- d) zapewnienie odpowiedniego oznakowania pożarniczego i ewakuacyjnego na terenie zakładu,
- e) organizowanie ćwiczeń ewakuacyjnych i/lub dotyczących sytuacji awaryjnych zgodnie z unormowaniami prawnymi,
- f) zgodność z przepisami wyposażenia obiektów w sprzęt ratowniczy i pożarniczy oraz środki gaśnicze,
- g) prawidłowość przygotowania budynków do prowadzenia akcji ratowniczej i ustalenie sposobu postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- h) terminową konserwację i kalibrację systemów bezpieczeństwa (system sygnalizacji pożarowej, systemy detekcji gazów itp.),

oraz

- współpracuje z Miejskim i Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego, Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w sytuacji awaryjnej.
- współpracuje z Dyrekcją w zakresie wypełnienia zadań określonych w procedurze Zarządzania Kryzysowego EUR-HSE-AE-0001

4.4 Odpowiedzialny za Energię i Infrastrukturę odpowiada za:

- prowadzenie dokumentacji technicznej obiektów i instalacji zgodnie z prawem budowlanym,
- prowadzenie okresowej kontroli i usuwanie nieprawidłowości w stanie technicznym: budowli, instalacji technicznych, gazowych, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, przewodów wentylacyjnych, spalinowych – zgodnie z aktualnymi przepisami prawa,
- wykonywanie ogólnych badań, kontroli: instalacji elektrycznej, piorunochronnej, zabezpieczeń przed porażeniem, uziemień instalacji i aparatury zgodnie z aktualnymi przepisami prawa,

	Gotowość na wypadek awarii i reagowanie na awarie	Nr.	POL-HSE-AC-0003
		Wyd.	07
		Str.	4 z 9

- bieżącą kontrolę stanu obiektów, instalacji odwadniających, dojazdów pożarowych w przypadkach wystąpienia dużych opadów śniegu, huraganowych wiatrów, gwałtownych opadów deszczu,
- zapewnienie użytkownikom maszyn i urządzeń niezbędnych dokumentacji, instrukcji
- obsługi maszyn i urządzeń.
- współpraca przy okresowych przeglądach planów awaryjnych i spotkaniach CMT.
- załącznik/lista dotyczący oznakowania studzienek kanalizacyjnych

4.5 Odpowiedzialny za Utrzymanie Ruchu odpowiada za:

- kontrole i wykonywanie wymaganych dokumentacją przeglądów technicznych, remontów i konserwacji urządzeń technicznych i maszyn w zakładzie, przestrzeganie procedur dopuszczania do ich eksploatacji,
- zapewnienie użytkownikom maszyn i urządzeń niezbędnych dokumentacji, instrukcji obsługi maszyn i urządzeń.
- zapewnienie upoważnionych osób do wykonywania pomiarów stężenia tlenu węgla lub gazu w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

4.6 Odpowiedzialny za Logistykę i zarządzanie materiałami /ZL/ odpowiada za:

- zapewnienie odpowiednich warunków i instrukcji magazynowania substancji chemicznych w magazynach materiałowych.
- umieszczenie kart charakterystyk substancji chemicznych w miejscu ich przechowywania lub w innym ogólnodostępnym miejscu (w swoim obszarze)
- oznakowanie pojemników i zbiorników z substancjami chemicznymi w miejscu ich magazynowania - magazynach chemicznych.

4.7 Kierownik Obszaru Ochrony / Dowódca Zmiany na terenie zakładu zapewnia:

Ochronę zakładu wraz z wszystkimi przypisanymi obowiązkami m.in.:

- powiadamianie Państwowej Straży Pożarnej o pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu oraz w razie potrzeby innych służb ratowniczych,
- Kierowanie wszystkich zastępów Straży Pożarnej jednym kierunkiem, na miejsce pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, wyznaczonym przez pracowników Ochrony będących w stałym kontakcie radiowym z pozostałymi pracownikami na bramie).
- przejezdność dróg pożarowych, bram wjazdowych dla jednostek ratowniczych,
- przekazanie skróconej dokumentacji ppoż. obiektów, udzielanie niezbędnych informacji dowódcy akcji ratowniczej
- obsługę centrali sygnalizacji pożaru i systemu wizualizacji na ochronie zakładu.
- w przypadku awarii centrali sygnalizacji pożaru i/lub systemu wizualizacji oraz awarii Systemu Instalacji Tryskaczowej poinformować IPPOŻ o zaistniałej sytuacji oraz podjąć stosowne działania wynikające z procedury Postępowanie na Wypadek Pożaru lub Innego Miejscowego Zagrożenia oraz Procedury Nadzoru nad Systemem instalacji Tryskaczowej.

4.8 Zespół Zarządzania Kryzysowego:

- sporządza i aktualizuje listę zagrożeń dla zakładu raz w roku,
- podejmuje działania zapobiegawcze w związku ze sporządzoną listą zagrożeń,
- podejmuje niezbędne działania w czasie wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- podejmuje działania korygujące w związku z zaistniałym zdarzeniem.

4.9 Wszyscy pracownicy zobowiązani są do:

- znajomości obsługi maszyn, urządzeń, instalacji i technologii wykonywanej pracy, przestrzeganie instrukcji stanowiskowych HSEE w celu zapobiegania powstawaniu awarii,
- postępowania zgodnego z ustaleniami stanowiskowych instrukcji środowiskowo -energetycznych w razie wystąpienia zagrożeń 1°,
- powiadamiania przełożonych w razie zaistnienia zagrożeń środowiskowych, pożarowych
- i innych miejscowych zagrożeń,
- postępowania w razie wystąpienia zagrożeń, zgodnie z niniejszą procedurą oraz Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego,
- natychmiastowego zgłaszania przełożonym wszelkiego rodzaju zakłóceń pracy maszyn, urządzeń, instalacji i technologii, które mogą stanowić zagrożenie dla człowieka, mienia i środowiska.

4.10 Odpowiedzialny za Zakupy /ZZ/:

- dostarczanie kart charakterystyk w języku polskim.

4.11 SOŚ odpowiada za:

- weryfikację zapisów i aktualności dokumentu: POL-HSE-ST-0004- Obszary największego ryzyka wystąpienia awarii – analiza.

5. WEJŚCIA

W oparciu o wymagania:

- Normy ISO 14001/45001/50001,
- Obowiązujące wymagania prawne z zakresu Ochrony Środowiska, BHP, PPOŻ

6. WYJŚCIA

Stwierdzone incydenty, niezgodności w systemie BHP Monitoring oraz w systemie audytów wewnętrznych na portalu

7. OPIS DZIAŁANIA

5.1 Identyfikacja potencjalnych zagrożeń i działania zapobiegawcze

Potencjalne zagrożenia dla poszczególnych procesów/obszarów funkcjonowania HSEE zostały określone oraz podlegają bieżącej weryfikacji zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Działania zapobiegawcze związane ze zidentyfikowanymi potencjalnymi zagrożeniami polegają na:

- przestrzeganiu instrukcji eksploatacyjnych w celu właściwego prowadzenia procesów,
- utrzymywaniu maszyn i instalacji w czystości wg. zasad 5S obowiązujących w zakładzie oraz sprawności, poprzez systematyczne przeglądy i remonty - odpowiednim zabezpieczeniu miejsc magazynowania substancji niebezpiecznych dla środowiska (progi, tace pod zbiornikami, szafy ppoż itp.),
- oznakowaniu pojemników i zbiorników z substancjami chemicznymi i odpadami niebezpiecznymi w zgodnie z obowiązującymi przepisami (tj. w języku polskim),
- oznakowaniu studzienek kanalizacyjnych,
- postępowaniu z substancjami chemicznymi zgodnie z zaleceniami wynikającymi z kart charakterystyk substancji niebezpiecznych.

	Gotowość na wypadek awarii i reagowanie na awarie	Nr.	POL-HSE-AC-0003
		Wyd.	07
		Str.	6 z 9

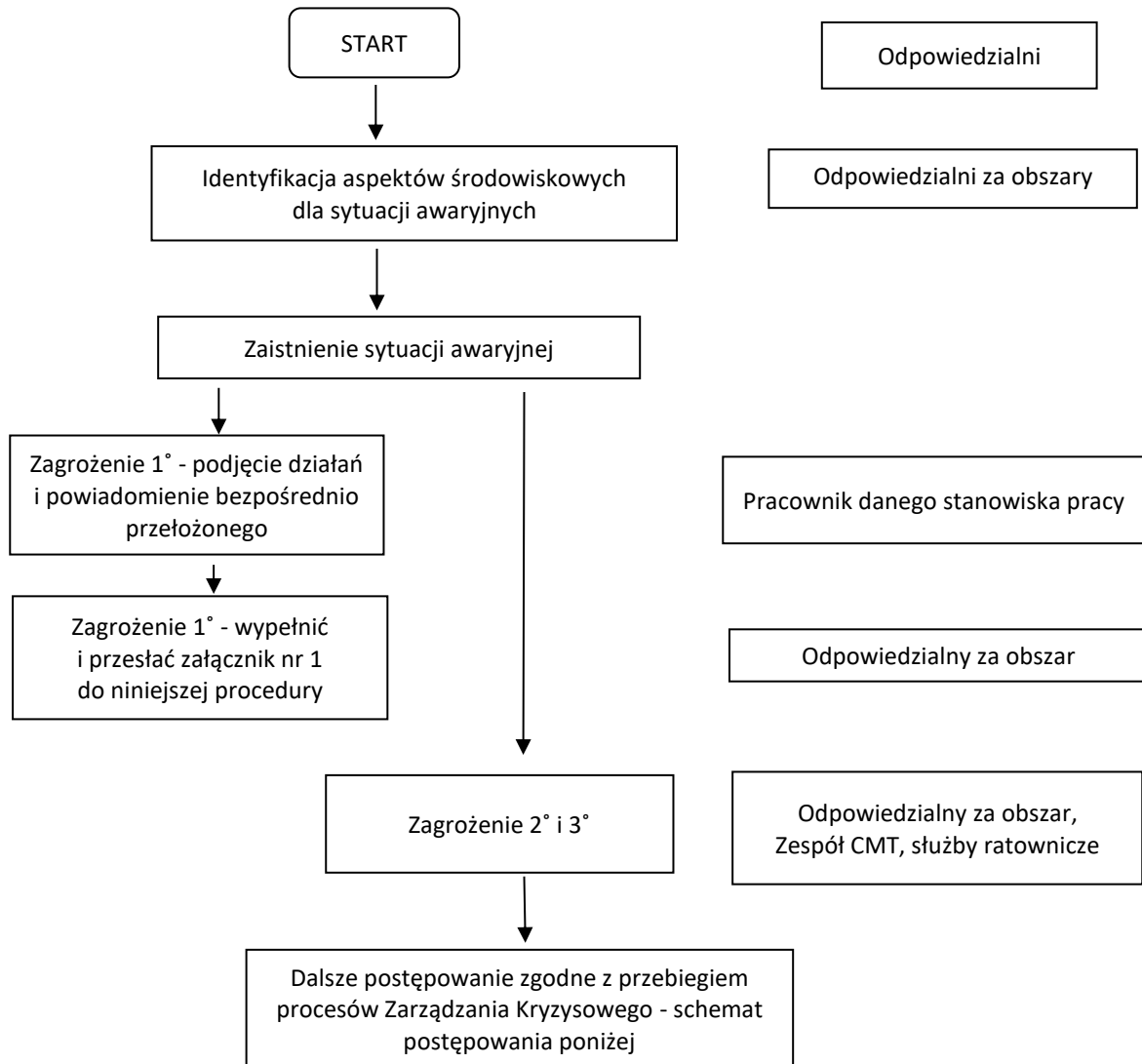
5.2 Kategorie zagrożeń oraz postępowanie na wypadek ich zaistnienia

W przypadku, gdy pomimo zastosowania działań zapobiegawczych dojdzie do wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa i higieny pracy lub środowiskowego, pracownicy postępują zależnie od stopnia zagrożenia, przy czym rozróżniane są:

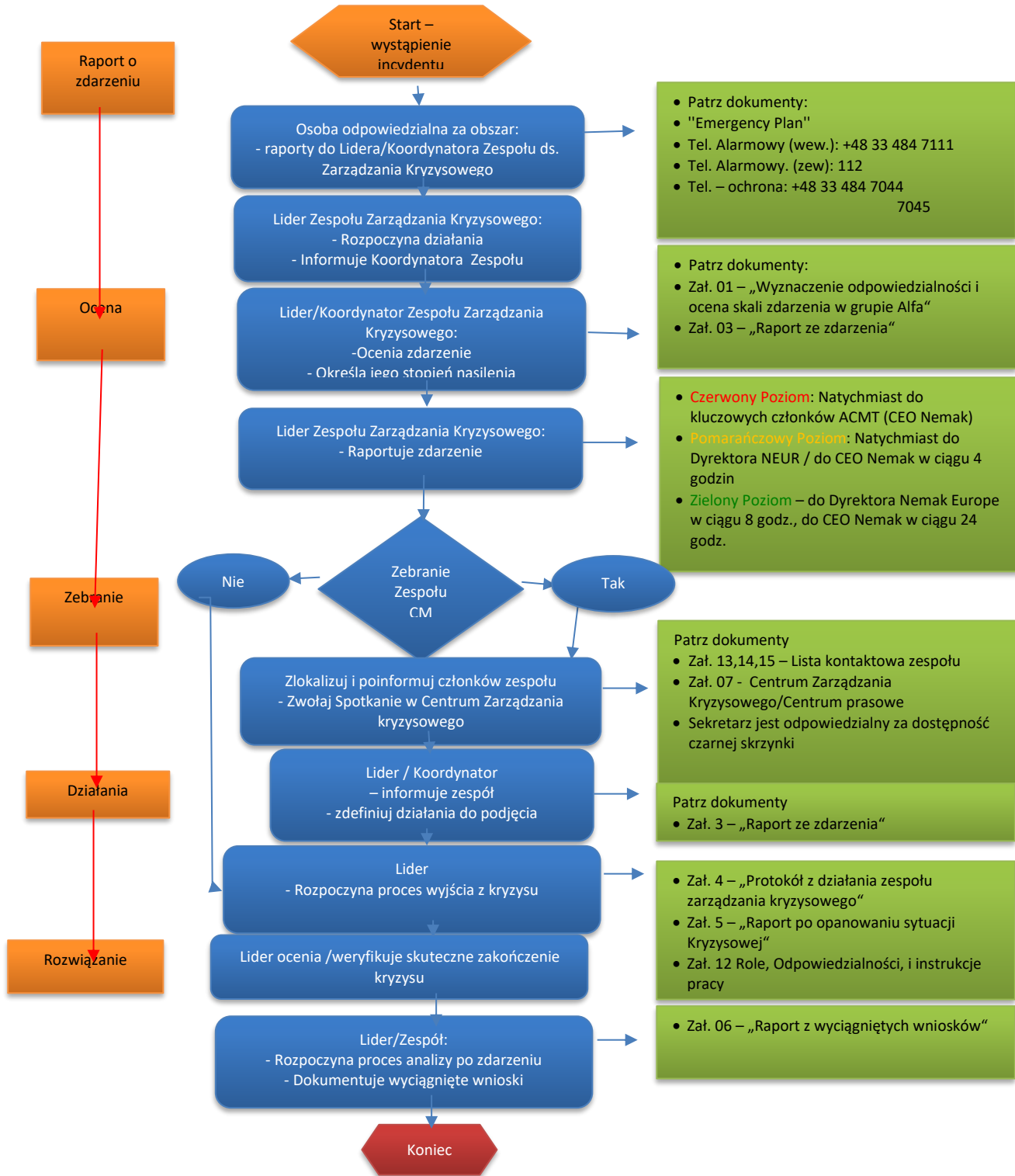
- **Zagrożenia 1°**, do których zaliczane są wszelkiego rodzaju incydenty (Zdarzenie Potencjalnie Wypadkowe) i awarie, których negatywne oddziaływania środowiskowe obserwuje się w zasięgu stanowiska pracy i które możliwe są do usunięcia przez pracowników danego stanowiska bez narażenia ich zdrowia i życia (np. rozszczelnienie się beczki z żywicą). Sposób postępowania opisany jest w Stanowiskowych Instrukcjach Środowiskowo-Energetycznych.
- **Zagrożenia 2°**, których zasięg oddziaływania wykracza poza jedno stanowisko pracy, a ich usuwanie wymaga stosowania szczególnych środków ostrożności (np. wyciek dużej ilości oleju, emulsji itp.).
- **Zagrożenia 3°**, do których należą awarie obejmujące zasięgiem oddziaływania większy obszar zakładu, a skutki oddziaływania usuwane są przy pomocy jednostek zewnętrznych. Takim zagrożeniem jest przede wszystkim pożar, wybuch lub wyciek substancji niebezpiecznej do środowiska.

Sposób postępowania, obieg informacji, osoby odpowiedzialne za realizację zadań w przypadku zagrożeń 2° i 3° określa załącznik nr 2 i 3 do niniejszej procedury oraz Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego.

5.3 Schemat postępowania

Schemat przebiegu procesów Nemak Poland

	Gotowość na wypadek awarii i reagowanie na awarie	Nr.	POL-HSE-AC-0003
		Wyd.	07
		Str.	9 z 9

5.4 Działania korygujące

W przypadku zaistnienia awarii 2° i 3° jest ona natychmiast analizowana i podejmowane są działania korygujące w oparciu o dokumenty zawarte w Podręczniku Zarządzania Kryzysowego dla Nemak Poland.

5.5 Obszary największego ryzyka wystąpienia awarii

Na potrzeby projektu Aluminium Stewardship Initiative w załączniku POL-HSE-ST-0004- Obszary największego ryzyka wystąpienia awarii – analiza, zakład przeanalizował te zagadnienia środowiskowe gdzie występuje największe ryzyko wystąpienia awarii. Dokument jest aktualizowany raz w roku przez SOŚ

8. WSKAŹNIKI DO MONITOROWANIA PROCESU

Ilość zgłoszonych sytuacji awaryjnych, monitorowanych za pomocą wpisów do BHP Monitoring.

9. DOKUMENTY POWIĄZANE

Procedury:

- POL-HSE-AC-0001- Planowanie energetyczne, identyfikacja zagrożeń i ocena aspektów środowiskowych oraz działania odnoszące się do ryzyk i szans
- POL-HSE-AC-0009- Niezgodności oraz działania korygujące i zapobiegawcze,
- POL-HSE-AC-0013- Sporządzanie, wydawanie i nadzór nad udokumentowaną informacją HSEE
- POL-HSE-AC-0006- Komunikowanie się,
- POL-HSE-AC-0018- Nadzór nad systemem instalacji tryskaczowej

Instrukcje:

- POL-HSE-ST-0002- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego
- POL-HSE-ST-0003- Dokument zabezpieczenia przed wybuchem
- POL-HSE-ST-0004- Obszary największego ryzyka wystąpienia awarii – analiza
- POL-HSE-ST-0016- Postępowanie w razie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

Formularze:

-

Inne:

- EUR-HSE-AE-0001 - Podręcznik Zarządzania Kryzysowego wraz ze wszystkimi załącznikami,
- Zał. 1 - Plan działań ratowniczych na wypadek awarii drugiego i trzeciego stopnia.